

stændig overbeviser om, at man meget godt i Fremtiden, ligesom man har gjort det i Aarhundreder, kan nedgrave de Døde i Jorden uden Fare for de Efterlevendes Sundhed, naar dette kun sker paa en forstandig og fornuftig Maade. Jeg kan meget vel indrømme, at der kan være mange Kirkegaarde, som kunne være slet indrettede; men jeg tror ikke, at der, naar Kirkegaarden lægges paa et fornuftigt Sted og indrettes ordentlig, skulde være nogen Fare for de Efterlevendes Sundhed. Jeg tror ikke derpaa, og jeg tror heller ikke, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Goos) har Ret, naar han paastaar, at de Sagkyndige paa dette Gebet ere saa overordentlig enige. Jeg har ikke set rettere, end at der paa de forskjellige hygieiniske Kongresser og Forsamlinger er kommet Udtalelser ogsaa i modsat Retning, Udtalelser, der gaa ud paa, at der ingen virkelig Fare er ved den nuværende Begravelsesmaade, naar den kun gennemføres paa en forstandig og fornuftig Maade. Jeg skal derfor slutte med at sige, at saaledes som jeg opfatter Stillingen her i Landet for Diebliffet, og saaledes som min Opfattelse af de hygieiniske Grunde, der kunde kræve, at denne Tilladelse gives, er, ser jeg ikke, at der for Kultusministeriet er nogen Anledning til at interessere sig i den Grad for denne Sags Fremme, at det imod de kirkelige Autoriteters Raad skulde give den begjærede Tilladelse til Folkekirkens Præster.

Brix: Da jeg ogsaa er Medlem af dette Selskab for Ligbrænding og interesserer mig derfor, vil jeg tillade mig at ytre et Par Ord i Anledning af de Bemærkninger, der sidst ere fremkomne. Jeg kan meget godt forstaa den høitærede Kultusministers Stilling, idet han naturlig maatte henvende sig til de geistlige Autoriteter og, naar de fraraadede det, vanskelig kunde gaa imod dem i en Sag, som dog endnu ikke har vundet den Udbredelse, at den paatvinger sig med uafviselig Nødvendighed. Jeg forstaaer altsaa, at den høitærede Minister har stillet sig meget kjoelig eller ialtsald temmelig ligegyldig overfor denne Sag. Der maa imidlertid dertil bemærkes, at vel har det overveiende Flertal af de geistlige Autoriteter hos os udtalt sig imod Ligbrændingen, men der er dog sikkerlig Bevis for, at det ikke er en fastslaaet kirkelig Overbevisning, som her træder hindrende op, men at det tværtimod er en Overbevisning, som næres enkeltvis og tilfældigvis her af de geistlige Autoriteter, og at der overalt blandt de protestantiske og katolske Geistlige findes ansete Mænd, der ikke have nogenjombest religiøs Betænkelse ved Ligbrænding. Dette fore-

kommer mig dog at have nogen Betydning. Naar dernæst den høitærede Kultusminister mente, at der ikke fra det hygieiniske Standpunkt heller kunde hentes en saadan Overbevisning, at man kunde føle sig derved tvungen til at gjøre Skridt i denne Retning, tror jeg dog, at paa denne Side ere Modstanderne fuldstændig i Mindretal, og naar den høitærede Kultusminister sagde, at man vistnok kunde begrave Folk paa sædvanlig Maade uden derved at afstedkomme Fare, saa er det ganske vist; men de Midler, som da maa anvendes, ere meget vanskelige og medføre store Besøftninger, og Faktum er, at de saa at sige slet ikke benyttes, og at vi rundt omkring paa Landet have Kirkegaarde, der ligge paa en saadan Maade, at de absolut maa virke skadeligt paa det omliggende Terrain og derved ogsaa paa Beboernes Sundhedsstilstand. Men jeg skal ikke forbyde mig videre i alle disse Betragtninger; i det Hele kan jeg henholde mig til, hvad der fremkom fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Goos). Men der er en Side ved Sagen, som ikke er kommen frem, og det er den, jeg vil tillade mig at henlede den høitærede Justitsministers Opmærksomhed paa. Jeg tror, at, om end vort Selskab for Diebliffet ikke kan opnaa den fulde Tilfredsstillelse, vil det dog kunne opnaa Noget, naar Sagen bliver behandlet udelukkende fra Justitsministerens Standpunkt. Der gives jo nemlig her i Landet en Mængde Beboere, som ikke høre til Folkekirken, og det, som Folkekirkens Geistlige udtale om denne Sag, kan altsaa ikke have nogen Indflydelse med Hensyn til de Trosløse, der ikke høre til Folkekirken og ikke finde nogen Betænkelse fra deres religiøse Standpunkt ved at gaa ind paa denne Betragtning. Der vilde allerede være opnaaet Meget, naar alle de, der ikke høre til Folkekirken, faae denne Tilladelse. Jeg tror ogsaa, det vil kunne have nogen Indflydelse paa den Opfattelse, som den store Mængde vil have. Naar nemlig den høitærede Kultusminister mener, at man vil blive forarget over at se Ligbrænding indført, tror jeg ikke, det er Tilfældet; men det vil ialtsald let forandres, naar man fik Die for, at denne Maade at begrave Folk paa kunde udføres med samme Høitidelighed og samme Sagttagelse af og Hensyntagen til alle religiøse Følelser som den anden Maade. Jeg vil derfor henstille til den høitærede Justitsminister, om det ikke var muligt, at Tilladelsen, naar Sagen alene betragtes fra den Side, kunde indrømmes Selskabet.

B. Holm: Derjom man i Diebliffet vilde spørge hele det danske Folk, om det foretrak Indførelsen af Ligbrænding eller